

## **Magyar feliratokat a vegyes tannyelvű marosvásárhelyi iskolákba! - CEMO**

**Első körben a marosvásárhelyi Liviu Rebreanu Gimnáziumban kérték, hogy "a magyar gyerekek egészséges személyiségfejlődése érdekében a román feliratok mellett, a magyar feliratokat is jelentessék meg". A Civil Elkötelezettség Mozgalom (CEMO) a mediatica.ro szerkesztőségéhez is eljuttatta sajtóközleményét, ezt az alábbiakban olvashatják.**

### **Marosvásárhelyi szülők a kétnyelvűségért**

Az a tény, hogy a magyar gyermekek vegyes tannyelvű iskolákban anyanyelvükön tanulnak, nem jelenti azt hogy a magyar közösség nyelvi jogai teljes mértékben tiszteletben vannak tartva. Marosvásárhely vegyes tannyelvű iskolái a magyar gyermekek nyelvi jogait csupán az anyanyelven való tanulásra korlátozzák, és az iskola kommunikációja, nyelvi tájképe nem tükrözi a magyar gyermekek jelenlétét az adott iskolákban, az iskolák homlokzata, faliújságai, kiadványai ugyanis kizárólag egynyelvűek (román nyelvűek).

Románia nagyon büszkén hirdeti az országban megvalósult multikulturalizmust és többnyelvűséget, viszont csak abban az esetben beszélhetünk valódi multikulturalizmusról, ha az együttélő közösségek mindenikének nyelve jelen van úgy az iskolákban mint a nyilvános tereken. Nem beszélhetünk multikulturalizmusról olyan iskolákban, ahol a kisebbség nyelve egyáltalán nincs megjelenítve.

A valódi multikulturalizmus ugyanis nem korlátozza a nyelvhasználatot, hanem megtiszteli, figyelemre méltatja mindenki kultúráját és nyelvét, és szorgalmazza azok használatát. Köztudott, hogy a gyermekek tanulási folyamata kiterjed a tanulás minden aspektusára, az osztálytermen kívüli aktivitáskora is, az iskolában eltöltött, figyelemmel töltött időre, ahol folyamatosan azt az üzenetet teszik magukévá a marosvásárhelyi gyermekek, hogy az ő nyelvük, kultúrájuk, tehát jelenlétük nem fontos az iskola számára.

Hogyan is remélhetjük azt, hogy ilyen egynyelvű iskolákban a többség megtanulja tisztelni a kisebbség nyelvét és a magyar gyermekek azt élik meg, hogy nyelvük és kultúrájuk értékes? Az egynyelvűség homogenizál és nem tanítja a másik elfogadását, nem tanítja meg a két közösséget, hogyan kell tiszteletteljesen együttélni, míg a kétnyelvűség minden nyelvnek megadja a tiszteletet, és toleranciát, kölcsönös elfogadást tanít.

Marosvásárhelyi szülők egy csoportja akiknek gyermekei a „Dacia” Gimnáziumban, „Európa” Gimnáziumban, „Liviu Rebreanu” Gimnáziumban illetve 2-es Számú Általános Iskolában tanulnak, a kétnyelvűség szempontjait figyelembe véve felmérték az iskolák nyelvi megjelenítését és a magyar nyelv teljes hiányát tapasztalták a közérdekű információkat, faliújságokat, az iskolák bel- és kültereit illetően.

A szülők azzal a céllal keresték meg a Civil Elkötelezettség Mozgalmat (CEMO) hogy az eddig tapasztaltakon változtassanak. A CEMO szakmai, jogi és technikai segítségével az alább olvasható kérelmet fogalmazták meg, jogos igényüket, követelésüket fejezve ki a magyar nyelv feltüntetéséért és használatáért úgy az iskola belső nyelvi környezetében mint az iskola homlokzatán, különböző épületein és egész kommunikációjában.

Az iskolák vezetősége átvette a több mint 200 szülő által aláírt kérést (iskolánként 50 aláírás) és az intézményeknek a törvény által hivatalosan előírt 30 napon belül válaszolniuk kell és közölni az iskolák hivatalos álláspontját az ügyet illetően.

Abban az esetben, hogyha az iskolák elutasítják jelen kérést vagy a törvény által megszabott

határidőn belül semmilyen válasz nem érkezik az intézmények részéről, a szülők készen állnak arra, hogy jogos követelésükkel más szervekhez forduljanak és további lépéseket tegyenek gyermekeik (anya)nyelvhasználati jogainak megvalósulása érdekében, annak érdekében, hogy az iskolákban, ahol gyermekeik tanulnak a valódi multikulturalizmus és többnyelvűség megjelenjen. Ezen jogokat a közintézményekre vonatkozó 2001/215-ös Helyi Közigazgatási Törvény, az Alkotmány valamint a Románia által a 2007/282-es Törvénnyel ratifikált Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Kartája egyaránt garantál.

Tudatában vagyunk annak, hogy a fent leírt körülmények Marosvásárhely más iskoláiban is előfordulnak, ezért hogyha úgy gondolja, hogy gyermeke iskolájában sérülnek vagy egyáltalán nem érvényesülnek gyermeke (anya)nyelvi jogai, segítségért forduljon szervezetünkhöz.

### **Civil Elkötelezettség Mozgalom**

Kontaktszemély: Szigeti Enikő, 0758/92.44.54

Alább olvasható az iskola vezetéséhez címzett kérelem:

### **Tisztelt Igazgató Úr!**

Alulírott szülők, a Liviu Rebreanu Gimnáziumban tanuló diákok szülei, az alábbi kéréssel fordulunk az Iskola Vezetőségéhez. A jelenlegi kérésünk azért született mert meggyőződésünk, hogy gyerekeink anyanyelve, a magyar nyelv, rendkívül fontos a gyerekeink fejlődését illetően és tudjuk, hogy ha ezen a téren gyerekeink személyiségfejlődése hiányosságot szenved, ezek a negatívumok egész életüket végigkísérik majd. A gyerekeink egészséges személyiségfejlődése érdekében kérjük Önöktől, hogy a Liviu Rebreanu iskolában a román feliratok mellett, a magyar feliratokat is jelentessék meg. Meggyőződésünk, hogy a multikulturalitás, többnyelvűség ösztönzése az iskolákban – a sokszínű Európai Unióban - gazdagítja a gyerekek személyiségét és a maga során erősíti a toleranciát és a kölcsönös tisztelet kialakulását mindkét közösség tagjaiban. Felmérést készítettünk, és az alábbi lista azokat a helyeket, táblákat, hirdetéseket tartalmazza, amelyek esetén nem létezik magyar nyelvű tájékoztatás. Kérjük, hogy az általunk összeállított lista alapján az alábbi helyekre helyezzenek ki magyar, illetve kétnyelvű feliratokat:

- Homlokzati táblák
- Osztálytermek
- Laboratóriumok
- Irodák, raktárak, műhelyek
- Tornacsarnok
- Biztonsági táblák
- Faliújságok

Kérjük mindezt a közintézményekre vonatkozó 2001/215-ös Helyi Közigazgatási Törvény(1) értelmében, a Románia által a 2007/282-es Törvénnyel ratifikált Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Kartájának(2) céljainak és elveinek betartásával.

Ugyanakkor kérjük, hogy minden közérdekű ideiglenes információt a román mellett közöljenek és tegyenek ki magyar nyelven is, tekintettel arra, hogy az iskola román és magyar tannyelvű egyaránt, tehát a magyar anyanyelvű gyerekeknek is joguk van ahhoz, hogy minden információhoz anyanyelvükön is hozzáférjenek.

Kérjük a kétnyelvű feliratokat román és magyar nyelven azonos méretben és színben feltüntetni.

Szeretnénk felhívni a figyelmét arra, hogy e kérés aláírói úgy vélik: a jelzett hiányosságok miatt

nem biztosított az esélyegyenlőség, ami kedvezőtlenül befolyásolja a magyar nemzetiségű gyermekek egészséges személyiségfejlődését.

Amennyiben a feliratok magyar nyelvű kifüggesztének anyagi akadályai lennének, kérjük e célra használják az iskolapénzalapot, amelyhez a magyar szülők is hozzájárulnak. Szükség esetén a fentiek megoldására az iskola vezetőségét további támogatásunkról is biztosítjuk.

Marosvásárhely, 2010. január 11.

(1)

2001/215-ös Helyi Közigazgatási Törvény

19. cikk – Azokban a területi-közigazgatási egységekben, amelyekben a lakosság több mint 20 százaléka valamely nemzeti kisebbséghez tartozik, a helyi közigazgatási hatóságoknak, alárendelt közintézményeknek, valamint a dekoncentrált közszolgálatoknak biztosítaniuk kell az anyanyelv használatát is a velük fenntartott kapcsolatokban, az Alkotmány, a jelen törvény és a Románia által részes félként aláírt nemzetközi szerződések előírásainak megfelelően.

76. cikk - (2) Azokban a területi-közigazgatási egységekben, amelyekben a lakosság több mint 20 százaléka valamely nemzeti kisebbséghez tartozik, az illető személyek akár élőszóban, akár írásban anyanyelvükön is fordulhatnak a helyi közigazgatási hatóságokhoz, a szakapparátushoz és a helyi tanács alárendelt szervezeteihez, válaszra pedig román nyelven és anyanyelvükön egyaránt jogosultak.

(4) A helyi közigazgatási hatóságoknak biztosítaniuk kell a helységek és a fennhatóságuk alatt levő közintézmények nevének, valamint a közérdekű hirdetéseknek az illető kisebbséghez tartozó állampolgárok anyanyelvén való feliratozását illetve kifüggesztését is, a (2) bekezdésben előírt feltételek között.

(2)

2007/282-es törvény a Regionális és Kisebbségi Nyelvek Európai Kartájának ratifikálásáról:

Célok és elvek

1. A Felek a regionális vagy kisebbségi nyelvek vonatkozásában azokon a területeken, ahol ezeket a nyelveket használják, mindegyik nyelv helyzetének megfelelően politikájukat, jogalkotásukat és gyakorlatukat az alábbi célokra és elvekre alapozzák:

d) a regionális vagy kisebbségi nyelveknek a magánéletben és közéletben, szóban és írásban való használatának megkönnyítése és/vagy bátorítása;

2. A Felek vállalják, hogy ha azt még nem tették volna meg, megszüntetnek minden indokolatlan megkülönböztetést, kizárást, megszorítást vagy előnyben részesítést, amely valamely regionális vagy kisebbségi nyelv használatát érinti, és célja az, hogy e nyelv megőrzésétől vagy fejlesztésétől elbátortalanítson, vagy azt veszélyeztesse. A regionális vagy kisebbségi nyelvek érdekét szolgáló különleges intézkedések meghozatala, melyek célja, hogy az ezeket a nyelveket használók és a lakosság többi része közötti egyenlőség kiteljesedjen, vagy hogy különleges helyzetüket figyelembe vegyék, nem minősül az elterjedtebb nyelveket használókkal szemben hátrányos megkülönböztetésnek.

<http://www.mediatica.ro/hirek/kozelet/44337/magyar-feliratokat-a-vegyes-tannyelvu-marosvasarhelyi-iskolakba-cemo.html>